
Corr.nr. 2011-47507 , VV
Zaaknr. 344810

Nummer / 2011

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen voor het realisatiebesluit van de nieuwe weg Mensingeweer-Ranum (N361) en het fietspad Eenrum/Mensingeweer-Baflo

SAMENVATTING:

Om knelpunten ten aanzien van verkeersveiligheid en leefbaarheid op de provinciale weg N361 tussen Mensingeweer en Ranum op te lossen zijn wij voornemens voor dit tracédeel een nieuwe weg aan te leggen. In combinatie hiermee willen wij tevens een vrijliggende fietsverbinding tussen Mensingeweer en Baflo realiseren. Met de betrokken gemeenten De Marne en Winsum is hierover overeenstemming bereikt en zijn financiële afspraken gemaakt. De totale kosten voor de aanleg van de infrastructuur en bijkomende kosten en risico's zijn geraamd op € 12 mln. en worden gedekt door RSP-middelen en gemeentelijke cofinanciering.

1. Inleiding

In het coalitieakkoord hebben wij aangegeven zorg te dragen voor een goede bereikbaarheid, vlotte doorstroming en verkeersveiligheid. De provinciale weg N361 tussen Mensingeweer en Ranum is in dit verband een belangrijk knelpunt. De leefbaarheid en veiligheid in Mensingeweer staan onder druk omdat de weg dicht langs de bebouwing gaat en het dorp in tweeën snijdt. Daarnaast is er een probleem met verkeersonveiligheid bij Maarhuizen. Op dit bochtige tracé is na aanpassingen het aantal ongevallen weliswaar gedaald, maar toch blijft het een relatief onveilig wegvak. Ook past het huidige wegbeeld niet bij de functie van deze provinciale weg, te weten een gebiedsontsluitingsweg A.

In deze voordracht stellen wij u voor om de knelpunten aan te pakken door aanleg van een nieuwe weg tussen Mensingeweer en Ranum en een vrijliggend fietspad Mensingeweer-Baflo. De volgende onderwerpen komen daarbij aan bod: achtergrond, onderbouwing gemaakte keuze tracé, landschappelijke inpassing, betrokkenheid van belanghebbenden, afspraken met de gemeenten Winsum en De Marne, financiële consequenties en het vervolg.

2. Achtergrond

Al geruime tijd vraagt de aanpak van de N361 aandacht. In 2009 heeft dit geleid tot een tracébesluit door uw Staten voor de aanleg van een volledig nieuw tracé tussen Mensingeweer en Groningen. Bij de nadere uitwerking bleek in januari 2011 dat de gemeente Winsum uiteindelijk niet kon instemmen met in de gevraagde bijdrage voor het voorliggende plan. Vervolgens hebben wij in ons coalitieakkoord er voor gekozen om het tracé Mensingeweer-Ranum en het fietspad Mensingeweer-Baflo in ieder geval aan te willen leggen. Over de andere projecten die rond de N361 spelen hebben wij u in juli per brief (briefnummer: 2011-33.337/29/A.17,VV) geïnformeerd.

3.Tracékeuze

Na de finale besluitvorming van het gemeentebestuur van Winsum zijn wij verder gegaan met het plan voor een nieuwe weg voor het tracédeel Mensingeweer-Ranum. Hiervoor bestaat een groot draagvlak en wij hebben u over dit tracédeel in maart nader geïnformeerd (briefnummer: 2011-09795/10/A.13, VV). In deze brief worden twee varianten beschreven (zie onderstaande kaartjes).

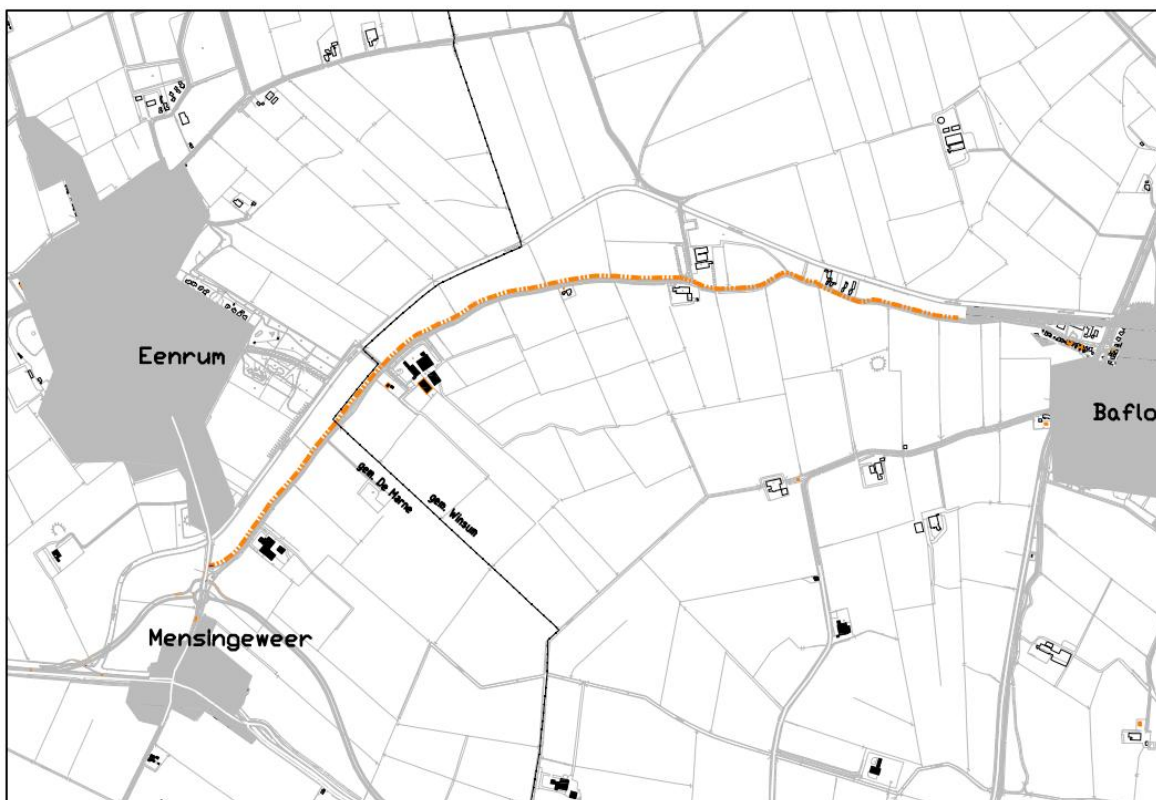
Beide varianten gaan uit van een rondweg om Mensingeweer en een rotonde bij Ranum, maar verschillen voor het tussenliggende deel:

- variant 1): handhaving van het huidige bochtige tracé langs Maarhuizen, zonder parallelweg;
- variant 2): een nieuw recht tracé op grotere afstand van de wierde van Maarhuizen met parallelweg voor landbouwverkeer.

Bij het tracébesluit waar u in 2009 mee heeft ingestemd is uitgegaan van variant 2. Wij stellen u voor om daaraan vast te houden. Op de huidige bochtige weg bij Maarhuizen geldt een snelheidsbeperking van 60 km/u en is een verhoogd plateau aangebracht. Deze zouden bij de keuze voor variant 1 gehandhaafd blijven. Deze maatregelen zijn destijds uitgevoerd om de verkeersveiligheid te verbeteren, maar er gebeuren hier toch nog regelmatig ongevallen. Bovendien is er fysiek geen ruimte om de weg hier te voorzien van een gewenste parallelweg voor de afwikkeling van landbouwverkeer. Met variant 1 zou onvoldoende bijgedragen worden aan de doelstelling om de ontsluiting en verkeersveiligheid van Noordwest Groningen te verbeteren. Met de keuze voor variant 2 gebeurt dit wel en het wegbeeld sluit goed aan bij dat van het vervolg van de weg, richting Leens, met een scheiding van doorgaand en langzaam verkeer, zonder oversteken en erf aansluitingen en een 80-km regime. Wij zijn van mening dat, gezien de vele voordelen realisatie van variant 2 te rechtvaardigen is en vragen u deze variant te herbevestigen.

4. Tracé fietspad

In een motie (nr. 1) die door u in de Statenvergadering op 4 februari 2009 tijdens de behandeling van het tracébesluit statenbreed is ondersteund heeft u ons verzocht te onderzoeken of het, in samenwerking met de gemeenten De Marne en Winsum mogelijk is een veilige fietsverbinding tussen Mensingeweer en Baflo te realiseren. Op basis van een eerdere studie van deze gemeenten zijn in overleg met vertegenwoordigers van dorpsbelangenverenigingen uit Eenrum, Mensingeweer en Baflo alternatieven afgewogen en is het plan nader uitgewerkt met als resultaat een tracé voor een vrijliggend fietspad (zie kaartje). Het tracé voor fietspad ligt aan de noordzijde van de Eenrummerweg.

5. Landschappelijke inpassing variant 2

Bij de uitwerking van het tracébesluit van 2009 voor de nieuwe N361 hebben wij een inpassingsvisie opgesteld. Aandachtspunten uit de visie die relevant voor dit wegvak zijn:

Verlichting: Er wordt ook hier in principe geen verlichting toegepast, behalve als het vanuit verkeersveiligheidsoogpunt nodig is (bijvoorbeeld bij aansluitingen of rotondes).

Landschap: Bij de boog om Mensingeweer loopt de nieuwe weg door het kruinige landschap van het Hogeland en wordt de weg niet beplant. Hierdoor valt de hij zo min mogelijk op, waardoor het dorp vrij in het open landschap blijft liggen. Voor de aanleg van de boog om Mensingeweer moet de loop van het Mensingeweerster Loopdiep en het kanaal Baflo - Mensingeweer worden verlegd. De kruising van de weg met het kanaal wordt uitgevoerd als brug met doorlopende oevers. Uitgangspunt is de continuïteit van de waterloop zoveel mogelijk te behouden.

Natuur – mitigatie en compensatie: Het tracé in het deelgebied Ranum - Mensingeweer loopt door een agrarisch gebied met voornamelijk algemene planten- en diersoorten. De effecten op natuur en landschap in dit deelgebied zijn daardoor beperkt. Aandachtspunten bij de uitvoering van werkzaamheden zijn de lokale aanwezigheid van vleermuizen en beschermde vissoorten in de bredere vaarten.

Waar de boog om Mensingeweer aan de oostkant weer terugkomt bij de huidige weg is weinig ruimte tussen de bebouwing en het Mensingeweesterloopdiep. Over een korte afstand wordt het diep aangepast om ruimte te maken voor de provinciale weg en de parallelweg. Om voor fietsers/voetgangers een doorgaande (recreatieve) verbinding in takt te houden is het plan om hiervoor twee fietsbruggetjes(hoogholtjes) te realiseren. De bosschages die zich langs het Mensingeweesterloopdiep bevinden worden doorgezet ter plaatse van de verlegging.

6. Betrokkenheid van belanghebbenden

In het proces van de MER en het vervolgtraject is veelvuldig gesproken met bewoners, dorpsbelangen organisaties en belangengroepen, in het gebied. Er is groot draagvlak voor de plannen. Dit geldt zowel voor de nieuwe weg, als voor het fietspad.

7. Afspraken met gemeente Winsum en De Marne

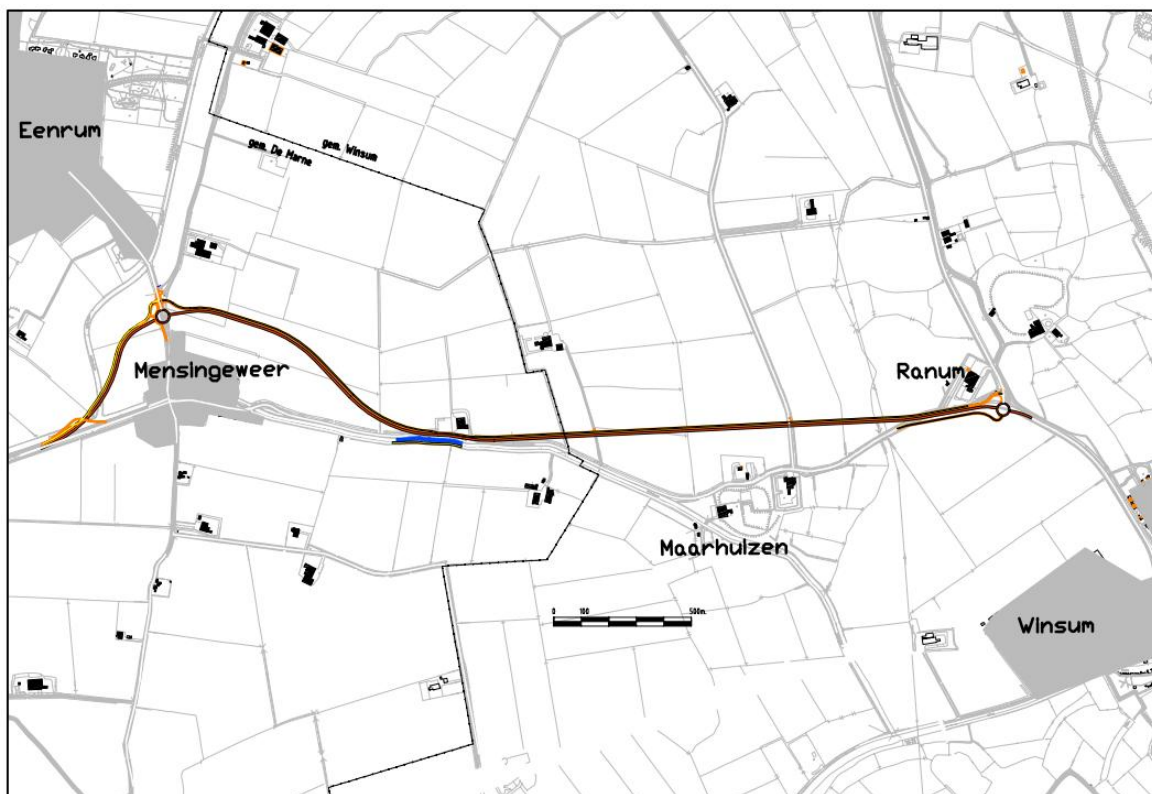
Wij zijn verheugd dat wij met de gemeentebesturen van Winsum en De Marne tot overeenstemming zijn gekomen over dit plan. Uitgangspunt hierbij was te komen tot een logische verdeling van eigendom en beheer van bestaande en nieuwe infrastructuur tussen de provinciale en de gemeentelijke wegbeheerders en voor nu en de toekomst tot bijbehorende reële financiële afspraken te komen.

Over de volgende zaken zijn afspraken gemaakt:

- 1) de aanleg van het tracédeel Mensingeweer-Ranum (inclusief parallelweg)
- 2) de aanleg van een vrijliggend fietspad Mensingeweer-Baflo
- 3) de overdracht van het nieuwe fietspad aan de gemeenten De Marne en Winsum
- 4) de overdracht van delen van de huidige N361/N984 aan de gemeenten De Marne en Winsum
- 5) de overdracht van de nieuwe parallelweg aan de gemeenten De Marne en Winsum
- 6) overige zaken onder meer: overdracht restant N984 aan de gemeente De Marne

ad 1)

De kosten van de aanleg van het nieuwe tracé voor de N361 tussen Mensingeweer en Ranum, inclusief de kunstwerken en aansluitingen (€ 9,6 mln.), kosten inpassing (€ 0,3 mln.), risico prijsstijging/inflatie (€ 0,4 mln.), en overdracht (€ 0,7 mln.), zijn geraamd op € 11 mln. Dit is op basis van prijspeil 2010.

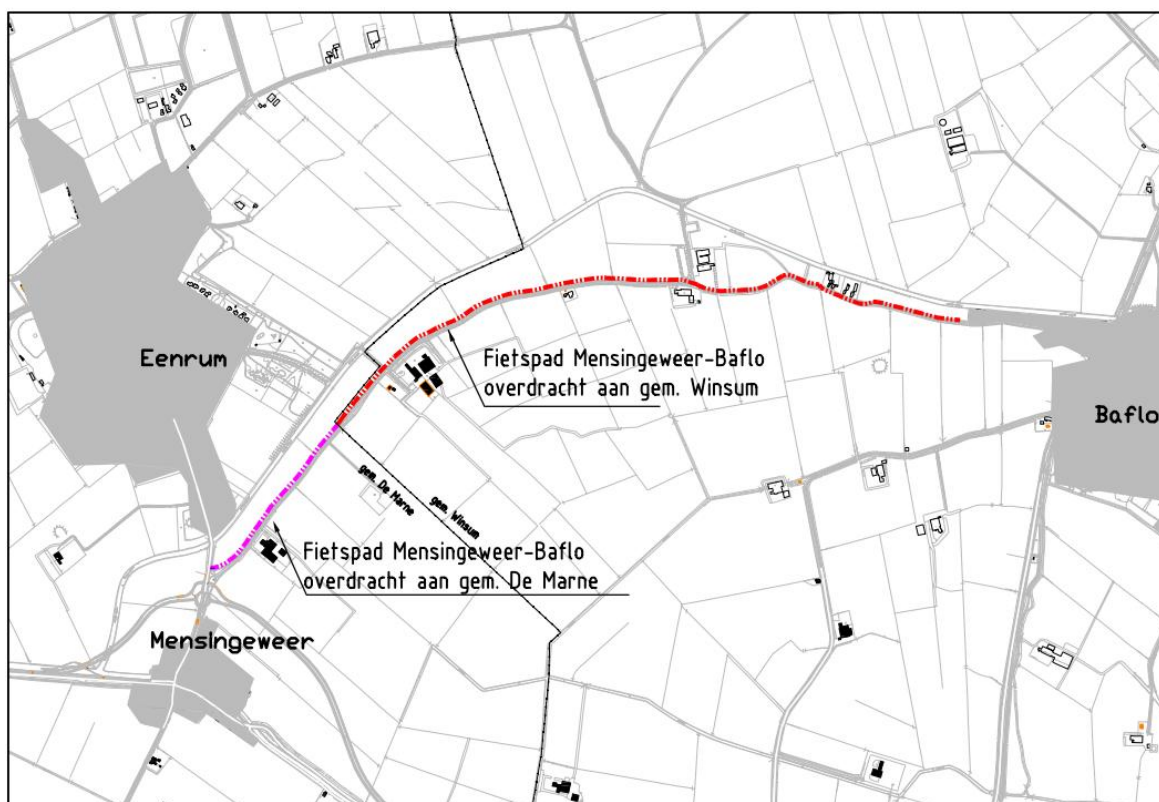
Het gemeentebestuur van De Marne heeft bij het eerdere plan voor de nieuwe N361 een bijdrage voor cofinanciering gereserveerd ter hoogte van € 875.000 voor de nieuwe weg. Zij heeft nu aangegeven dit bedrag beschikbaar te willen houden voor de gewijzigde plannen en het naar rato te willen inzetten voor de verschillende projecten. Dit betekent dat zij nu voor Mensingeweer-Ranum € 310.000 wil bijdragen. De gemeente Winsum levert geen directe financiële bijdrage. Wij zullen op de gemeente Winsum later een beroep doen voor cofinanciering bij de overige N361 projecten binnen haar gemeentegrenzen: de fietsroute plus en het verbeteren van de verkeersveiligheid op de N361 tussen Ranum en Groningen. Winsum draagt wel bij in de aanlegkosten voor het fietspad (zie ad 2 en het beheer en onderhoud van het fietspad en de parallelweg om niet zie ad3 en ad 5)

ad 2)

De kosten van de aanleg van een nieuwe vrij liggende fietsverbinding tussen Mensingeweer en Baflo ter hoogte van € 1 mln. (prijsspeil 2010, ex btw) worden deels gedekt door een bijdrage van € 250.000 van de gemeente De Marne en € 250.000 van de gemeente Winsum (excl. btw). De overige kosten neemt de provincie voor zijn rekening. In eerdere voorstellen was dit ook het uitgangspunt.

ad 3)

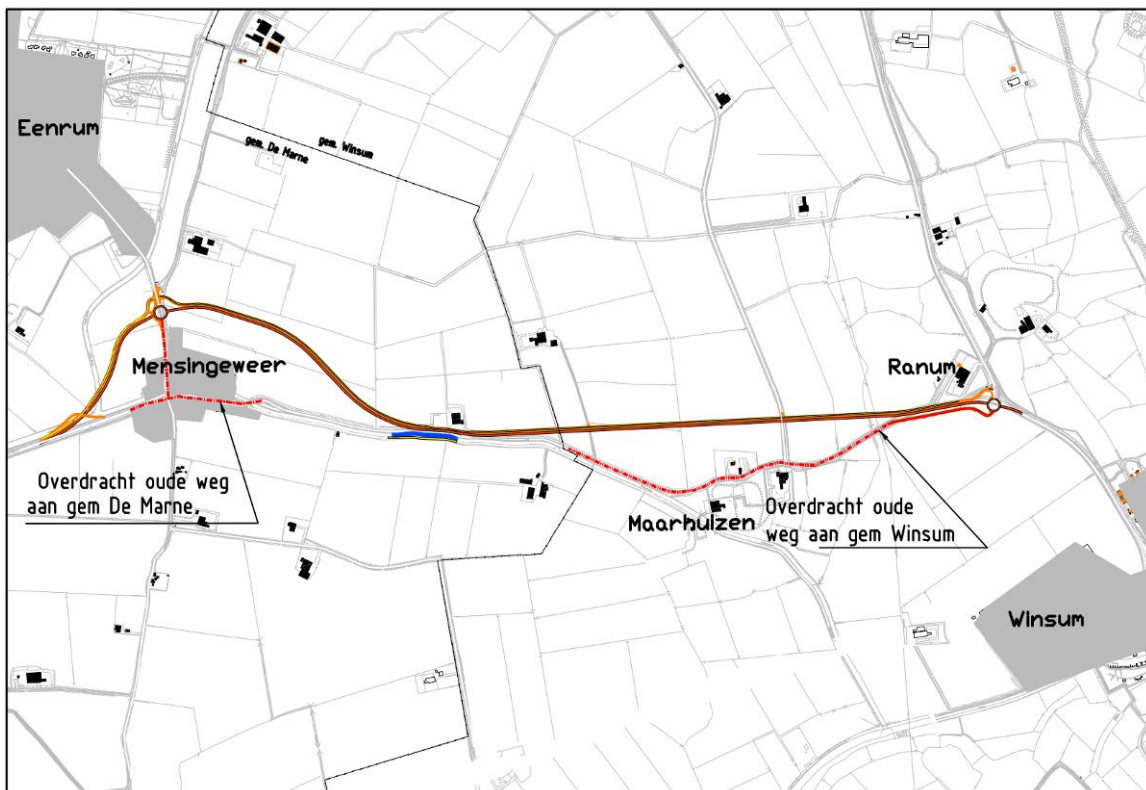
Na aanleg van het fietspad wordt het eigendom om niet overgedragen aan de respectievelijke gemeenten voor de delen op wiens grondgebied het ligt. De gemeenten hebben vervolgens de taak om voor eigen rekening te zorgen voor beheer en onderhoud van het fietspad. Dit betekent voor de provincie geen uitbreiding van het te onderhouden areaal.

ad 4)

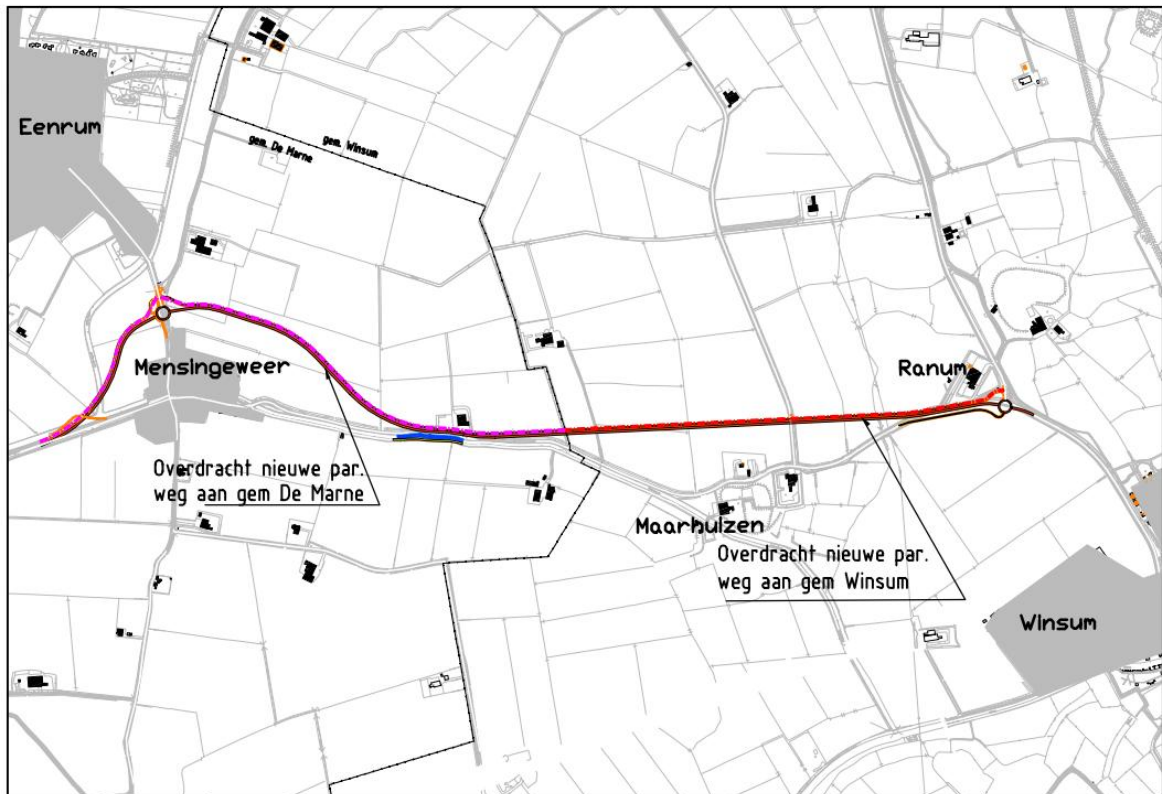
De huidige provinciale wegen N361 (gedeelte Mensingeweer – Ranum) en N984 (in de kom van Mensingeweer) verliezen hun functie voor bovenlokaal verkeer door de aanleg van een nieuw tracé. Het eigendom wordt daarom overgedragen aan de lokale wegbeheerders, de gemeenten. Ook zullen delen van de huidige weg die helemaal niet meer nodig zijn verwijderd worden. De gemeente De Marne (€ 170.000) en Winsum (€ 330.000) ontvangen in verband met deze overdracht een (gekapitaliseerde) vergoeding/afkoopsom voor het beheer- en onderhoud van de oude weg. Deze bedragen zijn volgens de gebruikelijke systematiek toereikend voor kosten dekkend eeuwigdurend beheer en onderhoud. De provincie neemt logischerwijs de kosten van beheer en onderhoud voor de nieuwe provinciale weg en bijbehorende kunstwerken voor haar rekening.

Door de huidige weg over te dragen aan de gemeenten vindt er voor de provincie geen substantiële uitbreiding van het te onderhouden areaal met bijbehorende kosten plaats.

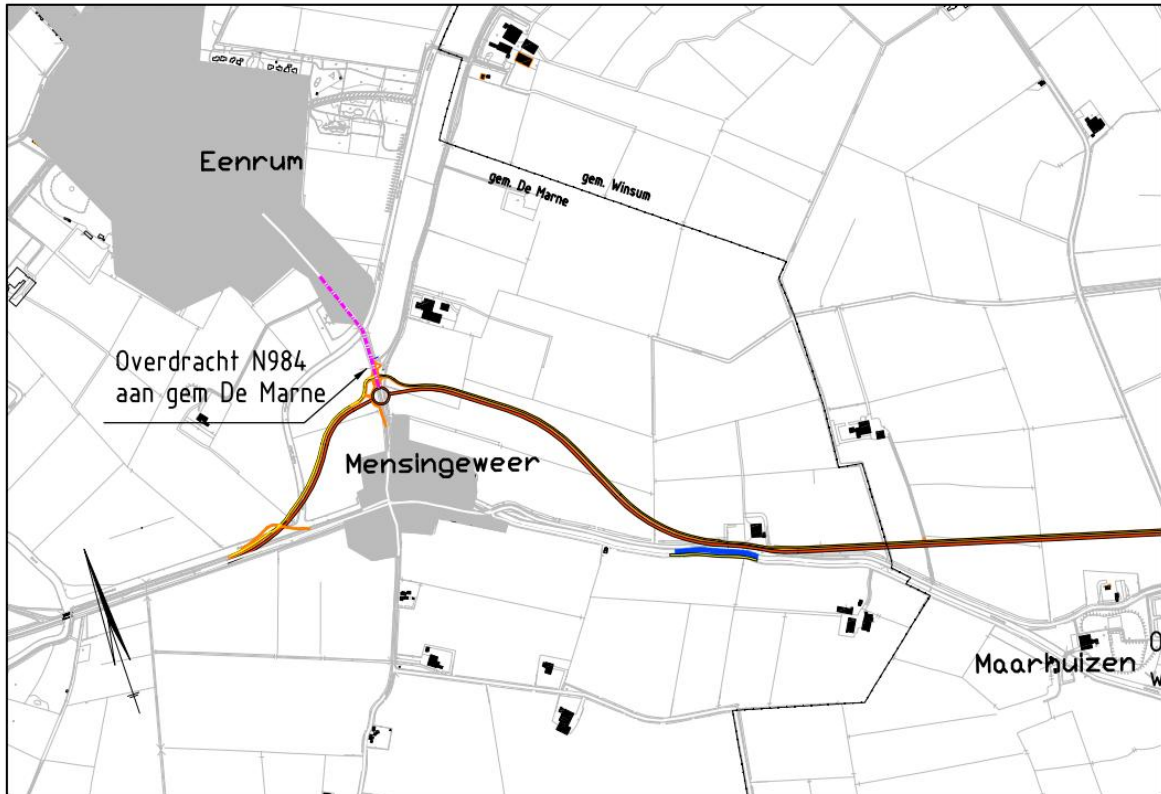
ad 5)

Aan de noordzijde van de nieuwe weg wordt een parallelweg aangelegd. Deze vervult een functie voor lokaal verkeer en dient vooral ter ontsluiting van agrarische percelen en bedrijven en wordt derhalve logischerwijs overgedragen aan de gemeenten De Marne en Winsum. Deze nemen, na aanleg de beheer- en onderhoudskosten op zich. Gecalculeerd op basis van de gebruikelijke systematiek met normbedragen gaat het voor De Marne en Winsum om een onderhoudslast van € 20.000 en € 14.000 op jaarbasis (en € 450.000 / € 310.000 gekapitaliseerd.) Op deze wijze vindt er voor de provincie geen uitbreiding van het te onderhouden areaal plaats.

ad 6)

De N984 is een kort stuk provinciale weg van Mensingeweer naar Eenrum, die meer een lokale functie heeft dan een bovenlokale, provinciale. Met de aanleg van het nieuwe tracédeel van de nieuwe N361 is het de bedoeling al 1/3 deel, het deel dat in de kom van Mensingeweer ligt, over te dragen aan De Marne. Het is daarom logisch om nu ook het overige deel, van de rotonde N361 tot in Eenrum over te dragen. De gemeente De Marne ontvangt in verband hiermee van de provincie een afkoopsom ter hoogte van € 200.000. Dit bedrag wordt, conform de gebruikelijke systematiek gedekt ten laste van de algemene middelen door de jaarlijkse verlaging van het onderhoudsbudget zoals vastgelegd in het managementcontract.

8. Financiële consequenties

Financiële afspraken

De kosten voor de nieuwe weg Mensingweer-Ranum en het fietspad zijn geraamd op € 10,6 mln. (excl. btw), met bijkomende kosten optellend tot € 12,0 mln. (excl. btw) volgens de onderstaande specificatie. De raming is geactualiseerd op prijspeil 2010. De betrokken colleges van B&W hebben inhoudelijk ingestemd met het project en de voor hun rekening komende bijbehorende financiële consequenties, onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraden.

Kosten			
Aanleg infra (prijspeil 2010)	excl. btw	€	9.600.000
Fietspad Eenrum-Baflo	excl. btw	€	1.000.000
Subtotaal kosten infra		€	10.600.000
<i>Bijkomende kosten</i>			
Prijsstijging/inflatie *)	excl. btw	€	400.000
Kosten inpassing (incl. mitigatie en compensatie)		€	300.000
Gekapitaliseerd onderhoud oude weg (N361 + 1/3 N984)	btw nvt	€	500.000
Gekapitaliseerd onderhoud N984	btw nvt	€	200.000
Subtotaal		€	1.400.000
TOTAAL		€	12.000.000

Dekking			
RSP		€	10.990.000
Overdracht N984 (2/3 deel) **)		€	200.000
Cofinanciering De Marne (Mensingweer – Ranum N361)		€	310.000
Gemeentelijke cofinanciering fietspad		€	500.000
TOTAAL		€	12.000.000

*) dit betreft een ruwe raming van saldering van inflatie gecompenseerd met IBOI-index

**) Deze kosten kunnen gedekt worden ten laste van de algemene middelen en worden gedekt door de jaarlijkse verlaging van het onderhoudsbudget. Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2000 hebben Provinciale Staten een beleidslijn vastgesteld voor de bekostiging van de afkoopsommen van wegen. De afkoopsommen worden bij voorkeur bekostigd uit het positieve rekeningresultaat. Mochten de positieve resultaten uitblijven dan zal een keuze moeten worden gemaakt uit de bij de beleidslijn voorgestelde alternatieven, waarbij de voorkeur uitgaat naar betaling a fonds perdu, mits het begrotingsresultaat dit toelaat en er nog voldoende ruimte voor nieuw beleid overblijft.

De dekking vanuit RSP betreft een bedrag inclusief btw. Genoemde bedragen voor aanleg van de infrastructuur zijn exclusief btw en inclusief VAT. Voor af te dragen btw is in principe btw-compensatie mogelijk. Hiervoor is in een eerder stadium al advies ingewonnen. In een later stadium zal met de betrokken gemeenten nog overleg plaatsvinden om tot nadere detailafspraken te komen.

9. Vervolg

Nadat u heeft ingestemd met het realisatiebesluit kunnen wij starten met de ruimtelijke procedure en de voorbereiding van de uitvoering. Op basis van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) zijn hiervoor in principe twee mogelijkheden. Ten eerste kunnen de respectievelijke gemeenten gevraagd worden om hun bestemmingsplannen aan te passen. Dat is het uitgangspunt. Op basis van artikel 3.26 van de nieuwe wet is het ook mogelijk om een zogenaamd Provinciaal InpassingsPlan (PIP) op te stellen. In overleg met de betreffende gemeenten zullen wij kiezen welke procedure voor de plan het beste is.

In uw motie 3 van 29 juni 2011, die statenbreed is ondersteund, spreekt u uit dat dit tracé er ruim voor het einde van de collegeperiode moet liggen. Wij streven er naar om de ruimtelijke procedure en de voorbereiding van de uitvoering in 2013, of zoveel eerder als mogelijk is, af te ronden. De aanleg kan dan starten in 2014.

10. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bijgevoegde besluit vast te stellen.

Groningen,

Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen:

M.J. van den Berg , voorzitter.

H.J. Bolding , secretaris.

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van ;

BESLUITEN:

1. Ter vervanging van het eerder op 4 februari 2009 genomen tracébesluit een nieuw tracébesluit te nemen zoals in de voordracht beschreven.
2. In te stemmen met het tracé van het fietspad Mensingeweer-Balfo
3. Een realisatiebesluit te nemen voor beide projecten en hiervoor een uitvoeringskrediet ter hoogte van € 12,0 mln. (exclusief btw.) beschikbaar te stellen en te dekken op de wijze zoals in de voordracht is aangegeven.
4. Dat eerst tot realisatie kan worden overgegaan nadat de gemeenteraden van Winsum en De Marne hebben ingestemd met het voorliggende plan en daarmee samenhangende financiële consequenties.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.